

УРЕДНОСТ ТУЖБЕ

Погрешно означен став изреке претходне пресуде чија се измена тражи, у тужбеном захтеву преображајне тужбе у спору за вршење родитељског права, није разлог за одбацивање тужбе као неразумљиве.

Из образложења:

„Према члану 77. став 3. Породичног закона, суд доноси одлуку да ће један родитељ самостално вршити родитељско право, када родитељи не воде заједнички живот, а нису закључили споразум о вршењу родитељског права. По члану 68. ст. 1. и 2. Породичног закона родитељи имају право и дужност да се старају о детету, а старање о детету обухвата: чување, подизање, васпитавање, образовање, заступање, издржавање, те управљање и располагање имовином детета. Правноснажна судска одлука о вршењу родитељског права може се изменити ако су се у међувремену промениле околности на којима је заснована претходна одлука и ако је то у најбољем интересу детета у смислу чл. 6. и 266. став 1. Породичног закона. Тужбу за вршење родитељског права могу поднети дете, родитељи детета и орган старатељства према члану 264. став 1. наведеног закона. Сходно наведеним законским одредбама тужба за измену одлуке о вршењу родитељског права је преображајна тужба, јер титулар права своје право на промену по закону може остварити само доношењем нове судске одлуке која делује за убудуће (преображајна – конститутивна пресуда), а новом одлуком о вршењу родитељског права мењају се права и дужности оба родитеља у погледу садржине и обима вршења права.

Имајући у виду чињеничне наводе тужбе и садржину тужбеног захтева којим је тражено да се измени пресуда Првог основног суда у Београду П2 966/16 од 26.9.2018. године, тако што ће се дете – малолетни син странака поверити на издржавање, чување, негу и васпитање тужиоцу као оцу, по становишту Врховног касационог суда није било места одбачају тужбе као неразумљиве из разлога што не садржи јасно означавање предмета спора, односно што је у тужбеном захтеву погрешно означен став изреке претходне пресуде чија се измена тражи. Полазећи од садржине одредбе члана 98. став 3. ЗПП, која прописује обавезне елементе поднесака, као и одредбе члана 192. став 1. истог закона која прописује додатне обавезне елементе које тужба мора да садржи, тужба у конкретном случају садржи предмет спора и одређен захтев у погледу главне ствари. Осим тога и у пракси Европског суда за људска права изражен је став да су судови обавезни да примене правила поступка избегавајући како претерани формализам који би угрозио правичност поступка, тако и претерану флексибилност која би учинила безвредним (ништавим, безначајним) процедуралне захтеве предвиђене законима. Одбацивање тужбе као неразумљиве само из разлога погрешно означеног броја става изреке пресуде чија се измена тражи, нема утемељења у садржини материјално-правних одредаба и представља претерано формалистичко тумачење наведених одредаба ЗПП.“

(Сентенца из решења Врховног касационог суда Рев 949/2020 од 5.3.2020. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 5.7.2022. године)